

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра міжнародної економіки та туризму

К. В. Снігур

РЕКРЕАЦІЙНІ КОМПЛЕКСИ СВІТУ

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни

**Кривий Ріг
2019**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра міжнародної економіки та туризму

К. В. Снігур

РЕКРЕАЦІЙНІ КОМПЛЕКСИ СВІТУ

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни

Ступінь: бакалавр

Затверджено на засіданні
кафедри міжнародної економіки та
туризму
Протокол № 15
від “04” березня 2019 р.

Схвалено навчально-методичною радою
ДонНУЕТ
Протокол №4
від “28” березня 2019 р.

Кривий Ріг
2019

УДК 338.48-6:615.8 (100) (072)
ББК 65.433 (0) я 73
С 53

К.В.Снігур

С 53 Методичні рекомендації для вивчення дисципліни «Рекреаційні комплекси світу» / К.В. Снігур; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. міжнар. економіки та туризму. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2019. – 52 с.

Методичні рекомендації призначені для здобувачів ВО всіх форм навчання і покликані допомогти організувати вивчення дисципліни «Рекреаційні комплекси світу» завдяки інформації щодо змісту модулів та тем дисципліни, планів семінарських занять, завдань для самостійного вивчення та розподілу балів за видами робіт, що виконуються здобувачами ВО протягом вивчення дисципліни. Методичні рекомендації містять перелік питань для підготовки до підсумкового контролю та перелік основної та додаткової літератури.

УДК 338.48-6:615.8 (100) (072)
ББК 65.433 (0) Я 73

© К. В. Снігур, 2019
© Донецький національний університет
економіки і торгівлі імені Михайла
Туган-Барановського, 2019

ЗМІСТ

ВСТУП	5
ЧАСТИНА 1. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «РЕКРЕАЦІЙНІ КОМПЛЕКСИ СВІТУ»	6
ЧАСТИНА 2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ ТА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ	17
Змістовий модуль 1. Рекреація та рекреаційна діяльність як галузь наукового пізнання	18
Змістовий модуль 2. Регіональні особливості рекреаційних комплексів	21
ЧАСТИНА 3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	28
Змістовий модуль 1. Рекреація та рекреаційна діяльність як галузь наукового пізнання	29
Змістовий модуль 2. Регіональні особливості рекреаційних комплексів	36

ВСТУП

Дисципліна «Рекреаційні комплекси світу» спрямована на всебічне вивчення рекреаційної діяльності в світі та Україні, специфіки окремих рекреаційних регіонів та центрів, особливостей розвитку та розміщення територіально-рекреаційних комплексів, ознайомлення з системами організації діяльності населення для відновлення фізичних і духовних сил.

Програма вивчення навчальної дисципліни «Рекреаційні комплекси світу» складена відповідно до вимог освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 242 «Туризм», та є навчальною дисципліною, яка разом з іншими дисциплінами формує інтегрований підхід до підготовки бакалаврів.

Метою викладання навчальної дисципліни «Рекреаційні комплекси світу» є формування у студентів базових знань про умови формування, розвитку та розміщення територіально-рекреаційних комплексів.

Предмет дисципліни – рекреаційна діяльність рекреаційних закладів та спеціалізованих комплексів в регіонах світу та Україні

Основні завдання дисципліни спрямовані на:

- визначення теоретичних основ формування і факторів розвитку рекреаційних комплексів, їх спеціалізації та видів у сучасних конкретних умовах вивчення теоретико-методологічних засад рекреації;
- дослідження зарубіжного та вітчизняного досвіду створення та функціонування рекреаційних комплексів;
- аналіз функціональної, галузевої та територіальної структури рекреаційних комплексів світу та України;
- дослідження принципів вдосконалення системи збалансованого забезпечення рекреаційних потреб населення світу і України;
- визначення особливостей раціонального використання національних рекреаційно-туристичних ресурсів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде

знати:

- теоретичні основи рекреації;
- особливості сучасного рекреаційного районування;
- глобальні тенденції розвитку рекреації у світі;
- специфіку розвитку рекреаційних центрів, районів та зон;
- економіко-географічне положення, природу, народонаселення, інфраструктуру, соціально-політичну організацію країн світу;
- специфіку організації рекреаційного обслуговування в країнах світу;
- особливості світового розміщення рекреаційних закладів та спеціалізованих комплексів.
- принципи територіального зосередження закладів та територіальну структуру рекреаційного простору.

вміти:

- визначати географічне та соціально-економічне положення рекреаційних регіонів;
- визначати рекреаційний потенціал регіонів та країн;
- надавати рекреаційну характеристику країн світу та окремих регіонів;
- проводити порівняльний аналіз рекреаційних ресурсів окремих країн та регіонів.
- використовувати здобуту інформацію в професійній сфері.

ЧАСТИНА 1.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ
«РЕКРЕАЦІЙНІ КОМПЛЕКСИ СВІТУ»

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова для студентів спеціальності 242 «Туризм»
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість змістових модулів	2
Лекції, годин	30
Практичні / семінарські, годин	24
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	96
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	3,6
самостійної роботи студента	6,4
Вид контролю	залік

2. Програма дисципліни

Ціль – формування системи знань щодо умов формування, розвитку та розміщення територіально-рекреаційних комплексів, ознайомлення з системами організації діяльності населення для відновлення фізичних і духовних сил: відпочинком, оздоровленням та курортним лікуванням, туристичними подорожами.

Завдання: визначення теоретичних основ формування і факторів розвитку рекреаційних комплексів, їх спеціалізації та видів у сучасних конкретних умовах; дослідження зарубіжного та вітчизняного досвіду створення та функціонування рекреаційних комплексів; аналіз функціональної, галузевої та територіальної структури рекреаційно-туристичного комплексу України; розробка принципів вдосконалення системи збалансованого забезпечення рекреаційних потреб населення України та раціонального використання національних рекреаційно-туристичних ресурсів.

Предмет: вивчення механізму формування та функціонування рекреаційних комплексів світу та України.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Теоретичні основи формування рекреаційних комплексів.

Тема 2. Формування та структура рекреаційної індустрії.

Тема 3. Рекреаційне районування світу та України.

Тема 4. Рекреаційне природокористування та охорона природи у рекреаційних комплексах.

Тема 5. Європа - провідний рекреаційний регіон світу.

Тема 6. Рекреаційні комплекси країн Америки.

Тема 7. Розвиток рекреаційних комплексів країн Африки.

Тема 8. Рекреаційні комплекси країн Азії.

Тема 9. Рекреаційні комплекси Австралії та Океанії.

Тема 10. Особливості формування та функціонування рекреаційних комплексів в Україні.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Рекреація та рекреаційна діяльність як галузь наукового пізнання					
Тема 1. Теоретичні основи формування рекреаційних комплексів.	12	2	2	-	8
Тема 2. Формування та структура рекреаційної індустрії.	12	2	2	-	8
Тема 3. Рекреаційне районування світу та України.	18	4	4	-	10
Тема 4. Рекреаційне природокористування та охорона природи у рекреаційних комплексах.	14	2	2	-	10
Разом за змістовим модулем 1	56	10	10	-	36
Змістовий модуль 2. Регіональні особливості рекреаційних комплексів					
Тема 5. Європа - провідний рекреаційний регіон світу.	18	4	4	-	10
Тема 6. Рекреаційні комплекси країн Америки.	16	4	2	-	10
Тема 7. Розвиток рекреаційних комплексів країн Африки.	14	2	2	-	10
Тема 8. Рекреаційні комплекси країн Азії.	16	4	2	-	10
Тема 9. Рекреаційні комплекси Австралії та Океанії.	14	2	2	-	10
Тема 10. Особливості формування та функціонування рекреаційних комплексів в Україні.	16	4	2	-	10
Разом за змістовим модулем 2	94	20	14	-	60
Усього годин	150	30	24	-	96

4. Теми практичних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
1	Семінар – розгорнута бесіда Теоретичні основи формування рекреаційних комплексів	2
2	Семінар – дискусія Структура рекреаційної індустрії	2
3	Семінар з виконанням практичних задач Рекреаційне районування світу.	2
4	Семінар з виконанням практичних задач Особливості рекреаційного районування України.	2
5	Семінар запитань і відповідей Рекреаційне природокористування та охорона природи	2
6	Семінар – розгорнута бесіда Особливості рекреаційних комплексів Європи	2
7	Семінар з виконанням практичних задач Характеристика основних рекреаційних районів Європейського макрорайону	2

8	Семінар з виконанням практичних задач Особливості рекреаційних комплексів Америки	2
9	Семінар з виконанням практичних задач Особливості рекреаційних комплексів Африки	2
10	Семінар з виконанням практичних задач Рекреаційні комплекси країн Азії	2
11	Семінар з виконанням практичних задач Рекреаційні комплекси Австралії та Океанії	2
12	Семінар з виконанням практичних задач Особливості рекреаційних комплексів в Україні	2
Всього		24

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд періодичної і монографічної наукової літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема семінарських занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи технічного аналізу			
Семінар – розгорнута бесіда Тема 1. Теоретичні основи формування рекреаційних комплексів	8	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Закони України про організацію відпочинку населення: «Про курорти», «Про туризм», «Про природно-заповідний фонд». Основні суспільні функції рекреаційної діяльності: медико-біологічна, соціокультурна, економічна, політична, екологічна. Мета та вивчення дисципліни «Рекреаційні комплекси світу». Джерела [10, 3, 13, 5, 6, 8]. 2. Самотестування 3. Робота з картою.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей
Семінар – дискусія Тема 2. Структура рекреаційної індустрії.	8	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Сучасний стан матеріальної бази рекреаційно-туристичного обслуговування. Особливості світового розміщення рекреаційних закладів та спеціалізованих комплексів. Форми територіального зосередження закладів та територіальна структура рекреаційного простору. Курорти, їх види, класифікація. Географія та класифікація комплексів відпочинку. Райони довготривалого й короткочасного відпочинку. Територіальна організація приміського	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант

		<p>відпочинку за кордоном і в Україні, проблеми їх функціонування. Поняття про рекреаційний парк та його різновиди. Організація національних природних парків, їхні функції, завдання. Головні національні парки світу і України. Тенденції розвитку туристських комплексів у світі та Україні. Законодавче забезпечення рекреаційного комплексу України. Організаційно-управлінська структура та проблеми менеджменту в рекреаційному господарстві.</p> <p>Джерела [1, 4, 13, 8, 6, 9].</p> <p>2. Самотестування</p> <p>3. Робота з картою.</p>	
<p>Семінар з виконанням практичних задач</p> <p>Тема 3. Рекреаційне районування світу.</p>	5	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Характерні головні ознаки рекреаційного району, одиниці сучасного рекреаційного районування, Поняття про рекреаційні центри, підрайони, райони, зони, їхній розмір та значущість. Сучасний стан і проблем розвитку основних рекреаційних регіонів світу: приморських, гірських, річкових, озерних, еколого-туристських.</p> <p>Джерело [1, 2, 4, 5, 8, 9, 10, 11].</p> <p>2. Самотестування</p> <p>3. Робота з картою.</p>	<p>Тестування, проведення дискусії, заслуховування та обговорювання повідомлень</p>
<p>Семінар з виконанням практичних задач</p> <p>Тема 4. Особливості рекреаційного районування України.</p>	5	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Характерні ознаки рекреаційного районування України. Сучасний стан і проблем розвитку основних рекреаційних регіонів України: приморських, гірських, річкових, озерних, еколого-туристських.</p> <p>Джерело [1, 2, 4, 5, 9].</p> <p>2. Самотестування</p> <p>3. Робота з картою.</p>	<p>Тестування, проведення дискусії, заслуховування та обговорювання повідомлень</p>
<p>Семінар запитань і відповідей</p> <p>Тема 5. Рекреаційне природокористування та охорона природи.</p>	10	<p>1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Екологічна ситуація і рекреаційне природокористування у великих рекреаційних регіонах Правові аспекти рекреаційного природокористування. Визначення економічного збитку від непрямого використання рекреаційних ресурсів та завдання їм шкоди іншими господарського комплексу. Проблеми мисливського туризму.</p> <p>Джерело [10, 12, 14, 5].</p> <p>2. Самотестування</p> <p>3. Робота з картою.</p> <p>4. Підсумковий модульний контроль.</p>	<p>Тестування, проведення дискусії, заслуховування та обговорювання повідомлень</p>
Разом змістовий			36

модуль 1		Змістовий модуль 2. Графічні та математичні методи технічного аналізу	
Семінар з виконанням практичних задач Тема 6. Особливості рекреаційних комплексів Європи	5	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Особливості рекреаційних комплексів Європи. Їх значення та частка у міжнародних рекреаційних потоках і валютних прибутках від розвитку рекреаційно-туристичного господарства. Основні етапи рекреаційного освоєння узбережжя, динаміка розвитку та спеціалізація країн. Джерело [6, 12, 14, 15,]. 2. Самотестування 3. Робота з картою.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням практичних задач Тема 7. Особливості рекреаційних комплексів Європи	5	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Характеристика основних рекреаційних районів Північної Європи, Західної Європи, Центральної Європи, Східної Європи та Середземномор'я. Проблеми та перспективи розвитку рекреаційних комплексів регіону. Джерело [6, 12, 14, 15,]. 2. Самотестування 3. Робота з картою.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням практичних задач Тема 8. Розвиток рекреаційний комплексів країн Америки.	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Проблеми рекреаційного освоєння Карибського регіону. Рекреація і туризм Центральноамериканського регіону. Можливості розвитку рекреаційних комплексів країн Америки. Специфіка розвитку рекреаційної діяльності окремих країн (Бразилії, Куби, Аргентини тощо). Джерело [4, 12, 14, 15]. 2. Самотестування 3. Робота з картою.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням практичних задач Тема 9. Розвиток рекреаційний комплексів країн Африки.	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Аналіз розвитку рекреаційних регіонів Африки (Північного, Східного, Західного, Південного й Острівного). Економічні проблеми рекреаційного природокористування. Джерело [4, 12, 14, 15, 20]. 2. Самотестування 3. Робота з картою.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням практичних задач Тема 10. Рекреаційні комплекси країн Азії	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Умови і фактори формування рекреаційних комплексів. Аналіз ресурсно-рекреаційного потенціалу. Види та рівень розвитку рекреаційно-туристського обслуговування в Азії.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань

		Регіональна структура приїжджаючих рекреантів і туристів. Джерело [3, 4, 5, 12]. 2. Самотестування 3. Робота з картою.	
Семінар з виконанням практичних задач Тема 11. Рекреаційні комплекси Австралії та Океанії.	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Умови і фактори формування рекреаційних комплексів. Аналіз ресурсно-рекреаційного потенціалу. Види та рівень розвитку рекреаційно-туристського обслуговування в Австралії. Регіональна структура приїжджаючих рекреантів і туристів. Основні рекреаційні райони та центри Австралії. Спеціалізація рекреаційних комплексів Океанії Джерело [3, 4, 5, 12]. 2. Самотестування 3. Робота з картою.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Семінар з виконанням практичних задач Тема 12. Особливості рекреаційних комплексів в Україні.	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Характерні головні ознаки рекреаційного районування України, одиниці сучасного рекреаційного районування, Рекреаційні центри, підрайони, райони, зони, їхній розмір та значущість. Сучасний стан і проблем розвитку основних рекреаційних регіонів України. Джерело [6, 7, 9, 15]. 2. Самотестування 3. Робота з картою. 4. Підсумковий модульний контроль.	Тестування, розв'язання практичних завдань
Разом змістовий модуль 2		60	
Всього		96	

7. Матриця зв'язку між дисципліною/ змістовим модулем, результатами навчання та компетентностями

Результати навчання	Компетентності											
	Загальні					Предметно-спеціальні						
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6	
1. Володіння теоретичними основами вивчення рекреаційних ресурсів, знання сутності основних понять та категорій курсу							+					
2. Знання існуючих класифікацій рекреаційних ресурсів, вміння давати комплексну характеристику основних видів туристсько-рекреаційних ресурсів								+				
3. Знання сутності рекреації, її							+					

функцій та факторів розвитку;											
4. Вміння складати рекреаційний імідж території, критично аналізувати та оцінювати фактори, що впливають на формування туристичного бренду країни та реалізацію іміджевої політики.										+	
6. Знання щодо регіонального поділу світу в рекреації, наявних рекреаційних ресурсів Європейського, Американського, Африканського, Азіатсько-Тихоокеанського та Близькосхідного туристичних регіонів.										+	
7. Знання особливостей розвитку світової рекреації, основних її етапів, видів та форм.										+	
8. Вміння давати комплексну характеристику рекреаційних регіонів світу, виділяти проблеми та перспективи використання рекреаційних ресурсів та розвитку екскурсійної діяльності;										+	
9. Знання обов'язкової рекреаційної номенклатури;										+	
10. Володіння навичками роботи з літературою, інформаційними джерелами, Internet-ресурсами, статистичними даними, картографічними моделями тощо;										+	
11. Вміння знаходити, аналізувати та узагальнювати інформацію, виділяти головне та другорядне, робити висновки.										+	

8. Методи викладання

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійно опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Методи оцінювання

Екзамен.

Оцінювання студентів при проведенні екзамену з використанням комп'ютерної програми «MyTest»

Екзамен включає тестові завдання - 50 тестових завдань.

Оцінювання тестових завдань: 1 правильно вирішений тест - 1 бал.

Оцінювання проводиться на основі звіту, що надає комп'ютерна програма «MyTest».

Оцінювання студентів при проведенні екзамену без використання комп'ютерної програми «MyTest»

Оцінка на підсумковому контролі складається з двох елементів:

0-40 балів - теоретична частина (тестування);

0-10 балів – практична частина (завдання з картою).

Набрані бали за виконання теоретичної та практичної частин сумуються. Сума складає загальну кількість балів, отриманих за екзамен.

Теоретична частина екзамену включає тестові завдання (40 тестових завдань). Оцінювання тестових завдань (40 тестових завдань по 1 балу) проводиться на основі підрахунку кількості правильних тестів. Загальне оцінювання теоретичної частини екзамену відбувається шляхом підбиття підсумку або сумування балів, які набрали студенти під час тестування.

Оцінювання результатів виконання практичної частини (1 завдання з картою на 10 балів) здійснюється відповідно до шкали оцінювання практичної частини.

Шкала оцінювання практичної частини

Сума балів	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано у повному обсязі, відповідь обґрунтована, висновки і пропозиції аргументовані, розрахунки правильні, оформлення відповідає вимогам
7	Завдання виконано у повному обсязі, але допущено незначні неточності в розрахунках або оформленні, прийняті рішення недостатньо аргументовані
4	Завдання виконано не менше ніж на 70% при правильному оформленні або не менше ніж на 80%, якщо допущені незначні помилки в розрахунках чи оформленні
0-3	Завдання виконано менше ніж на 70%, допущені помилки в розрахунках чи оформленні, прийняте рішення не аргументовано

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: впродовж семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру

№ теми	Вид роботи/бали
--------	-----------------

практичного заняття	Тестові завдання	Ситуаційні завдання, задачі	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Сума балів
Змістовий модуль 1						
Тема 1	1	1	1	1		4
Тема 2	1	1	1	1		4
Тема 3	1	1	1	1		4
Тема 4	1	1		1		3
Тема 5			1		4	5
Разом змістовий модуль 1	4	4	4	4	4	20
Змістовий модуль 2						
Тема 6		2	1			3
Тема 7	1		1	1		3
Тема 8	1	2	1			4
Тема 9	1	1	1	1		4
Тема 10	1	1	1	1		4
Тема 11	1	1	1	1		4
Тема 12		2	1		5	8
Разом змістовий модуль 2	5	9	6	5	5	30
Разом						50

11. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
3. Індивідуальні завдання.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Основна література

1. Законодавство України про туризм і готельну справу: збірник офіційних текстів законів станом на 2 вересня 2012 року / Україна. Закони. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 242 с.
2. Бейдик О.О. Рекреаційні ресурси України: навчальний посібник / О. О. Бейдик. - 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Альтерпрес, 2011. – 462 с.
3. Дмитрук Ю.В., Щур Ю.В. Спортивно-оздоровчий туризм: навчальний посібник / Ю. В. Дмитрук, Ю. В. Щур. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К.: Альтерпрес, 2008. – 280 с.
4. Масляк П.О. Рекреаційна географія: навчальний посібник / П. О. Масляк. – К.: Знання, 2008. – 343 с.
5. Покоłodна М. М. Конспект лекцій з дисципліни «Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турсресурси України)» / М. М. Покоłodна, І. Л. Полчанінова. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 174 с.
6. Скрипник Н.Я. Рекреаційна географія: навчальний посібник / Н. Я. Скрипник, А. М. Сердюк. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 296 с.

Додаткова література

7. Алієна-Барановська В.М. Міжнародний туризм: навчальний посібник-довідник / В. М. Алієна-Барановська, І. І. Дахно. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 344 с.
8. Географічні аспекти розвитку туризму (на прикладі України та Польщі): монографія / В. Г. Явкін [та інші]. – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2010. – 344 с.
9. Кифяк В.Ф. Організація туризму: Навчальний посібник / В.Ф. Кифяк; В. Ф. Кияк. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2008. – 344 с.
10. Конкурентоспособность туристского комплекса Республики Беларусь: Монография / Е. Г. Киреенко, Д. Г. Решетников, А. И. Тарасенок и др. ; под общ. ред. Е. Г. Киреенко, Д. Г. Решетникова. – Минск: БГПУ, 2010. – 280 с.
11. Лукьянова Л.Л. Рекреационные комплексы: Учебное пособие / Под общ. ред В.К. Федорченко; Л.Л. Лукьянова, В.И. Цыбух. – К.: Вища школа, 2004. – 346 с.
12. Мальська М.П. Міжнародний туризм і сфера послуг: підручник / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк, Н. М. Ганич. – К.: Знання, 2008. – 661 с.
13. Міжнародний туризм: навчальний посібник / Т. В. Божидаркін [та ін.]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 312 с.
14. Румянцев А.П. Світовий ринок послуг: Навчальний посібник / А. П. Румянцев, Ю.О. Коваленко. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 456 с.
15. Туристичне країнознавство: країни лідери туризму: Навчальний посібник / За заг. ред О.О. Любіцевої. – К.: Альтернатива, 2008. – 436 с.
16. Федорченко В.К. Туристський словник-довідник: Навчальний посібник / В.К. Федорченко, І.М. Мініч. – К.: Дніпро, 2000. – 160 с.
17. Хлопак С.В. Міжнародний туризм: опорний конспект лекцій: навчально-методичне видання / С. В. Хлопак. – К.: КНТЕУ, 2012. – 65 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Державного агенство України з туризму та курортів [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.tourism.gov.ua>
2. Сайт «Все курорты» [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.all-kurort.ru>
3. Сайт «Отдых и лечение на курортах SPA» [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.spalist.ru>
4. Стратегія сталого розвитку туризму і курортів в Україні [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://www.vincult.org.ua/p2_1.php.
5. Туристичний портал [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.turistoff.net>
6. World Tourism Organization [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.world-tourism.org>
7. World Travel & Tourism Council [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.wttc.org/eng/Home/>
8. Закон України «Про курорти» від 05.10.2000 № 2026-III [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2026-14>
9. Закон України «Про Туризм» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/324/95-вр>
10. Спілка сприяння розвитку сільському зеленому туризму [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.greentour.com.ua>

ЧАСТИНА 2.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ
ДО ПРАКТИЧНИХ ТА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.
РЕКРЕАЦІЯ ТА РЕКРЕАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ГАЛУЗЬ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ

ТЕМА 1. Теоретичні основи формування рекреаційних комплексів
Семінар – розгорнута бесіда

План заняття:

1. Розгорнуте обговорення у формі бесіди основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Становлення та основні етапи розвитку рекреації.
 2. Проблема визначення понять «рекреація» та «рекреаційна діяльність».
 3. Основні принципи і фактори розміщення рекреаційних комплексів.
 4. Основні суспільні функції рекреаційної діяльності: медико-біологічна, соціокультурна, економічна, політична, екологічна.
- 2. Індивідуальне тестування.*
- 3. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.*

ТЕМА 2. Структура рекреаційної індустрії.
Семінар – дискусія

План заняття:

1. Розгорнуте обговорення у формі бесіди основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Сучасний стан матеріальної бази рекреаційно-туристичного обслуговування.
 2. Особливості світового розміщення рекреаційних закладів та спеціалізованих комплексів.
 3. Форми територіального зосередження закладів та територіальна структура рекреаційного простору.
 4. Географія та класифікація комплексів відпочинку. Райони довготривалого й короткочасного відпочинку.
 5. Організація національних природних парків, їхні функції, завдання.
- 2. Індивідуальне тестування.*
- 3. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.*

ТЕМА 3. Рекреаційне районування світу
Семінар з виконанням практичних задач

План заняття:

1. Розгорнуте обговорення основних положень теми:

1. Характерні головні ознаки рекреаційного району
 2. Поняття про рекреаційні центри, підрайони, райони, зони, їхній розмір та значущість.
- 2. Індивідуальне тестування.*
- 3. Практичні завдання.*

Завдання 1. Нанесіть на контурну карту туристичні макрорайони світу прийняті Всесвітньою Туристичною Організацією (UNWTO), що наведено у табл. 3.1.

Таблиця 3.1 - Туристичні макрорайони світу за UNWTO

Субрегіони	Країни
Є В Р О П А	
Центральна і Східна Європа	Азербайджан, Білорусія, Болгарія, Вірменія, Грузія, Естонія, Казахстан Киргизстан, Латвія, Литва, Молдова, Польща, Росія, Румунія, Словаччина, Таджикистан, Туркменістан, Угорщина, Україна, Узбекистан, Чехія

Західна Європа	Австрія, Бельгія, Ліхтенштейн, Люксембург, Монако, Нідерланди, Франція, Федеративна Республіка Німеччина, Швейцарія
Північна Європа	Данія, Великобританія, Ірландія, Ісландія, Норвегія, Фінляндія, Швеція
Південна Європа	Албанія, Андорра, Боснія і Герцеговина, Ватикан, Греція, Іспанія, Італія, Македонія, Мальта, Португалія, Сан-Марино, Сербія, Словенія, Хорватія, Чорногорія
Східно-Середземноморська Європа	Кіпр, Ізраїль, Туреччина
А М Е Р И К А	
Північна Америка	Гренландія (Данія), Гавайські о-ви (США), Канада, Мексика, Сент-П'єр і Мекелон, США
Центральна Америка	Беліз, Гватемала, Гондурас, Коста-Ріка, Нікарагуа, Панама, Сальвадор
Південна Америка	Аргентина, Болівія, Бразилія, Венесуела, Гайана, Гвіана (Фр.), Еквадор, Колумбія, Парагвай, Перу, Суринам, Уругвай, Чилі, Фолклендські о-ви
Карибська Америка	Ангілья, Антигуа и Барбуда, Аруба, Багамські о-ви, Барбадос, Бермудські о-ви (Брит.), Віргінські о-ви (Брит.), Віргінські о-ви (США) Гаїті, о. Гваделупа (Франція), Гренада, Домініка, Домініканська республіка, Кайманові о-ви, Куба, Малі Антильські о-ви, Мартініка, Монтсеррат, Пуерто-Ріко, Сент-Вінсент и Гренадіни, СентКітс і Невіс, Сент-Люсія, Тринідад і Тобаго, Теркс і Кайкос, Ямайка
АЗІЯ І ТИХООКЕАНСЬКИЙ РЕГІОН	
Північно-Східна Азія	Китай, Гонконг (Сянган, Китай), Монголія, Демократична народна республіка Корея (північна Корея), Республіка Корея (південна Корея), Тайвань (Китай), Макао (Аоминь, Китай), Японія
Південно-Східна Азія	Бруней, Східний Тімор, В'єтнам, Індонезія, Камбоджа, Лаос, Малайзія, М'янма, Сінгапур, Таїланд, Філіппіни
Південна Азія	Афганістан, Бангладеш, Бутан, Індія, Іран, Мальдіви, Непал, Пакистан, Шрі-Ланка
Австралія і Океанія	<i>Австралазія:</i> Австралія, Нова Зеландія <i>Мікронезія:</i> Гуам (США), Кірибаті, Маршаллові о-ви, Федеративні штати Мікронезії, Науру, Північні марсіанські о-ви (США), Палау <i>Меланезія:</i> Фіджі, Нова Каледонія (Фр.), Папуа Нова Гвінея, Соломонові о-ви, Вануату <i>Полінезія:</i> Американське Самоа (США), Самоа, Тонга, Тувалу, Французька Полінезія
А Ф Р И К А	
Північна Африка	Алжир, Марокко, Судан, Туніс
Західна Африка	Бенін, Буркіна-Фасо, Гана, Гамбія, Гвінея, Гвінея – Бісау, Кабо-Верде, Кот-д'Івуар, Ліберія, Мавританія, Малі, Нігер, Нігерія, Сенегал, Сьєрра-Леоне, Того, о-в Св. Єлени
Центральна Африка	Ангола, Габон, Демократична республіка Конго, Екваторіальна Гвінея, Камерун, Конго, СанТоме і Принсіпі, Центрально-африканська республіка, Чад
Східна Африка	Бурунді, Джібуті, Еритрея, Ефіопія, Кенія, Коморські о-ви, Мадагаскар, Малаві, Маврикій, Мозамбік, Реюньон, Руанда, Сейшельські о-ви, Сомалі, Танзанія, Уганда, Замбія, Зімбабве

Південна Африка	Ботсвана, Лесото, Намібія, Південно-Африканська Республіка, Свазіленд
Б Л И З Ь К И Й С Х І Д	
	Бахрейн, Єгипет, Ірак, Йорданія, Йемен, Катар, Кувейт, Ліван, Лівія, Палестинські території, Оман, Об'єднані Арабські Емірати, Саудівська Аравія, Сирія

Завдання 2. Вставте пропущене слово у ствердженні.

1. За UNWTO в світі виділяють рекреаційних макрорайонів.
 2. Італія, Ватикан, Сан-Марино, Мальта входять до складу рекреаційного мезорайону.
 3. До складу Причорноморського рекреаційного мезорайону Європи входять: Румунія, Болгарія, Молдова
 4. Турція входить до складу мезорайону Азії.
 5. Єгипет входить до складу мезорайону Африки.
 6. Гондурас входить до складу макрорайону.
 7. Бразилія до складу мезорайону Південної Америки.
 8. Нова Зеландія входить до складу мезорайону
 9. До Острівного мезорайону Африки входять Сейшельські острови, Коморські острови, о. Маврикій,
 10. До складу Карпатського регіону входять ... райони.
 11. За О. Бейдиком в світі виділяють рекреаційних макрорайонів.
 12. Іспанія, Португалія. Андорра входять до складу рекреаційного мезорайону.
 11. До складу Центрального рекреаційного мезорайону Європи входять Чехія, Угорщина.....
 14. М'янма входить до складу мезорайону Азії.
 15. ПАР входить до складу мезорайону Африки.
 16. Домініканська республіка входить до складу макрорайону.
 17. Аргентина входить до складу мезорайону Африки.
 18. Австралія входить до складу мезорайону
 19. До Західно-Андійського мезорайону Південної Америки входять Еквадор,
 20. В Україні виділяють рекреаційні регіони.
3. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.

ТЕМА 4. Рекреаційне районування України **Семінар з виконанням практичних задач**

План заняття:

1. Розгорнуте обговорення основних положень теми:

1. Характерні ознаки рекреаційного районування України
2. Сучасний стан і проблем розвитку основних рекреаційних регіонів України: приморських, гірських, річкових, озерних, еколого-туристських.
2. Індивідуальне тестування.
3. Практичні завдання.

Завдання 1. Нанесіть на контурну карту рекреаційні регіони України за О. Бейдиком, що відображені у табл. 4. 1.

Таблиця 4.1 - Рекреаційні регіони України за О. Бейдиком

Регіон	Район
Карпатський	Закарпатський, Прикарпатський, Гірський
Причорноморсько-Азовський	Кримський, Азовський, Чорноморський
Подільський	

Завдання 2. Нанесіть на контурну карту альтернативне районування України, включає 10 рекреаційних районів: Кримський, Карпатський, Столичний, Причорноморський, Донецький, Придніпровський, Подільський, Північно-Східний, Північно-Західний, Центральний.

Порівняйте підходи до районування, що є основою для виокремлення різних рекреаційних регіонів в Україні? Відповідь обґрунтуйте.

3. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.

ТЕМА 5. Рекреаційне природокористування та охорона природи **Семінар запитань і відповідей**

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1. Екологічна ситуація і рекреаційне природокористування у великих рекреаційних регіонах

2. Правові аспекти рекреаційного природокористування.

3. Визначення економічного збитку від непрямого використання рекреаційних ресурсів та завдання їм шкоди іншими господарського комплексу.

2. Індивідуальне тестування.

3. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.

4. Підсумковий модульний контроль.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. **РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ РЕКРЕАЦІЙНИХ КОМПЛЕКСІВ**

ТЕМА 6. Особливості рекреаційних комплексів Європи **Семінар – розгорнута бесіда**

План заняття:

1. Розгорнуте обговорення у формі бесіди основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Економіко-географічна та рекреаційна характеристика Європейського регіону.

2. В чому полягають особливості розвитку рекреаційних комплексів Європи?

3. Які перші три країни Європи за кількістю іноземних туристів? Чому?

4. Яка частина Франції і чому найбільш приваблива для іноземних туристів?

5. Як ви думаєте, чому середземноморське узбережжя Іспанії за рекреаційною привабливістю випереджає всі інші країни Середземномор'я?

6. На які групи поділяються рекреаційні ресурси Італії?

7. Чим пояснити певний занепад міжнародного туризму в Італії на початку XXI ст.?

8. Чим зумовлені особливості рекреаційно-туристичного комплексу Великої Британії?

9. Як впливає на розвиток туризму географічне положення Німеччини?

10. Назвіть безперечні природні переваги Греції над іншими туристичними державами.

11. Які умови для розвитку зимових видів туризму в Австрії?

12. Чим відрізняють рекреаційні умови Австрії і Швейцарії?

13. Яка частина Португалії найменш освоєна в рекреаційному плані?

14. Що приваблює туристів на Мальті?

15. Чому в Люксембурзі і Бельгії найбільш розвинутий діловий туризм?

16. З якої країни приїздить найбільше туристів до Нідерландів?

17. Як розвинутий туризму країнах Скандинавії?

2. Індивідуальне тестування.

3. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.

ТЕМА 7. Характеристика основних рекреаційних районів Європейського макрорайону
Семінар з виконанням практичних задач

План заняття:

1. Індивідуальне тестування.

2. Практичні завдання.

Завдання 1. На контурній карті Європи позначте основу рекреаційну номенклатуру, відповідно до табл. 7.1.

Таблиця 7.1 – Курорти Європейського регіону

Країна	Найважливіші курорти:
Австрія	Кітцбюель, Зесфельд, Отцталь, Ціллertаль, Сан-Антон, Лех, Цель-ам-Зее, Бадгастайн, Баден, Карніше, Заальбах, Хінтерглемм, Інсбрук, Баден-бай-Він, Гальтюр, Штубайталь, Сант-Йохан, Піцталь, Карінтія, Зальцкаммергут, Сант-Вольфганг, Хінтертукс
Андорра	Андорра-ла-Велья, Арінсаль, Аркаліс, Эль-Татер, Пас де ла Каса-Грау-Руж, Пал
Бельгія	Спа, Брюгге, Рошфор, Бастонь, Дінан
Білорусія	Нарочь, Бобруйськ, Ждановичі, Рогачів
Болгарія	Варна, Бургас, Золоті Піски, Сонячний Берег, Албена, Сонячний День, Хисаря, Кюстенділ, Пампорово, Боровець, Вітоша, Банско
Боснія та Герцеговина	Лідже, район Сараєво, Баня-Лука
Великобританія	Бат, Брайтон, Борнмут
Греція	о-ви Кіклади, о. Евбея, п-ов Халкідікі, о. Родос, Лутракі, арх. Додеканес, о. Корфу, Парнас, Каммена Вурла, о. Санторін
Естонія	Пярну, Хаапсалу, Нарва-Йієсуу, Курессааре
Ісландія	Тінгведлір, Міватн-ог-Лахсау, Скафтафедль, Йекюльсаургльюрвюр.
Іспанія	Сантандер, Пальма, Ібіца, Малага, Канарські о-ви, Коста-Брава, Коста-Дорада, Коста-Бланка, Коста-дель-Соль, Коста-де-Валенсія, Коста-де-Асаар, о. Мальорка, Балеарські о-ви.
Італія	о. Капрі, о. Іскья, о. Сицилія, о. Сардинія, Лігурійська Рив'єра, Риміні, Мілано Маритіма, Пезаро, Алассіо, Сан-Ремо, Террачина, Гаєта, Формія, Позітано, Амальфі, Сан Мартіно ді Кастроцца, Кортіна д'Ампеццо, Борміо, Мурано
Латвія	Юрмала, Сігулда
Литва	Клайпеда, Паланга, Нерінга, Друскінінкай
Мальта	Сліма, Сент-Джуліанс, затоки Сент-Джордж, Сент-Паул, Голубий Грот, о. Гозо, о. Коміна, Ла-Валлетта
Німеччина	Гарміш-Партенкірхен, Бертехсгаден, Вісбаден, Кюлунгборн, Бад Зальціг, Баден-Баден, Бад Годсберг, Бад Хеннінген, Оберхоф, Обервізенталь
Польща	Закопане, Сопот, Криниця, Івонич-Здруй, Щавниця, Свіноуйсьце, Камень-Поморські, Колобжег
Португалія	Кошта ду Сол, Алгарве, Вілароша, о-ви Мадейра, Азорські о-ви, Ешторіал, Кашкаші, Калдам да Раїнья
Румунія	Мамайя, Ефорія, Сіная, Предял, Пояна-Брашов, Констанца, Мангалія, Буштєні, Бейле-Фелікс, Бейле-Еркулане, Ефорі-Норд
Словаччина	Штребське-Плесо, Ясна, Бардежовське Купеле, Тренчіанске Теплице, Лучки, Коритниця, Любохня, Піештяны, Дудінце, Бардейов, Новий Смоковець
Словенія	Постойна, Бленд, Бохін, Бовець, Країнська Гора, Портороз, Рогашка,

	Слатіна, Чатеж
Угорщина	Будапешт, Хевіз, Балатонфюред
Україна	Ялта, Алушка, Алушта, Трускавець, Моршин, Миргород, Гурзуф, Лівадія, Планерське, Корейз, Форос, Місхор, Гаспра, Сімеїз, Партеніт, Судак
Фінляндія	Хімос, Вуокатті, Рука, Тахко, Юллас, Леві, Сарисельга, Катінкулта
Франція	Ніцца, Канни, Сен-Троpez, Антіб, Біарріц, Байонна, Шамоні, Гренобль, Лазурний берег, Сен-Мало, Сен-Жерве, Грас, Вильфранш-Сюр-Мер, Жуан-ле-Пен, Гольф-Жуан, Сан-Рафаель, Куршевель, Валь-д'Ізер, Межев, Мерібель, Віші
Хорватія	Пула, Ровінь, Опатія, Шибеник, Дубровник, Пореч, Рієка, Трогир, Спліт, Умаг, Прімоштен, Макарска Рив'єра, острови: Крка, Хвар, Віс, Корчула, Шипан та ін., Доленське, Шмарешке, Чатежке Топліце, Іванич-Град
Чехія	Карлови-Вари, Подебради, Маріанське-Лазне, Франтішков-Лазне, Крконоше, Шумава, Бескіді, Яхімов, Тепліце
Швейцарія	Санкт-Моріц, Кран-Монтана, Давос, Лезен, Саас-Фе, Вербе, Віллар, Церматт, Баден, Бад-Рагац, Івердон

3. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.

ТЕМА 8. Особливості рекреаційних комплексів Америки *Семінар з виконанням практичних задач*

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1. Можливості розвитку рекреаційних комплексів країн Америки.
2. Проблеми рекреаційного освоєння Карибського регіону.
3. Рекреація Центральноамериканського регіону.
2. Індивідуальне тестування.
3. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.
4. Практичні завдання.

Завдання 1. На контурній карті позначте основні курорти рекреаційних комплексів Америки, відповідно до табл. 6.1.

Таблиця 6.1 – Основні курорти рекреаційних комплексів Америки

Країна	Найважливіші курорти:
Аргентина	Мар-дель-Плата, Мар-дель-Сур, Мірамар, Санта-Карлос-де Барілоче
Бразилія:	Копакабана, Флоріанополіс, Сантус, Віла-Велья, Сальвадор, Посус-ді-Калдос, Петрополіс, Серра-дус-Оргас
Канади	Банфф, Сент-Катарінс, Грейвенхьорст
Мексика	Акапулько, Канкун, Гуанахуато, Озеро Чапала
США	Кліфтон-Спринг, Саратога-Спрингс, Маунт-Клеменс, Вайт-Салфер-Спрингс, Ворм-Спрингс, Френч-Лік, Хот-Спрингс, Екселсіор-Спрингс, Гленвуд-Спрингс, Колорадо-Спрингс, Палм-Спрингс, Сан-Валлі, Скво-Веллі, Санта-Фе, Лас-Вегас, Лейк-Плесід Вайкікі-Біч, Гонолулу, Лонг-Біч, Санта-Барбара, Сан-Дієго, Санта-Круз, Санта-Каталіна, Санта-Моніка, Майамі-Біч, Вест-Палм-Біч, Сент-Огастін, Атлантик-Сіті, Лонг-Бранч, Нью-Порт
Уругвай	Пунта-дель-Есте
Чилі	Вінья-дель-Мар

ТЕМА 9. Особливості рекреаційних комплексів Африки

Семінар з виконанням практичних задач

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1. Характеристика основних рекреаційних комплексів Африки
2. Проблеми та перспективи рекреаційної діяльності в Африканському регіоні.
2. Індивідуальне тестування.
3. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.
4. Практичні завдання.

Завдання 1. На контурній карті позначте основні курорти рекреаційних комплексів Африки, відповідно до табл. 7.1.

Таблиця 7.1 – Основні курорти рекреаційних комплексів Африки

Країна	Найважливіші курорти:
Алжир	Хаммам-бу-Хаджар, Хаммам-Мескутін
Ефіопія	Амбо, Волясо
Єгипет	Хургада, Шарм-ель-Шейх, Сафага, Нувейба, Асуан, Хелуан
Кенія	Малінді, Момбаса, Ламу, Кіліфі
Маврикій	Порт-Луї
Малаві	Саліма
Марокко	Танжер, Тетуан, Агадір, Моххамедія Ель-Хосейма
Мозамбік	о-в Мозамбік
ПАР	Сан-Сіті, Мосселбай, Вармбад
Танзанія	Танга, острів Занзібар
Туніс	Хаммамет, Хаммам-Ліф

ТЕМА 10. Особливості рекреаційних комплексів Азії

Семінар з виконанням практичних задач

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1. Характеристика рекреаційного потенціалу і сучасного розвитку рекреації в Азії.
2. Проблеми нерівномірності рекреаційного розвитку країн Азії.
2. Індивідуальне тестування.
3. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.
4. Практичні завдання.

Завдання 1. На контурній карті позначте основні курорти рекреаційних комплексів Азії, відповідно до табл. 8.1.

Таблиця 8.1 – Основні курорти рекреаційних комплексів Азії

Країна	Найважливіші курорти:
Азербайджан	Шекі, Нафталан, Істісу, Бадали, Мардакян
Арменія	Арзні, Джермук, оз. Севан
Грузія	Піцунда, Гудаута, Сухумі, Гагра, Батумі, Бахмаро, Боржомі, Цхалтубо, Кобулеті, Бакуріані. Набеглаві, Менджик, Аспіндза, Шові, Ржава, Абастумані
Вірменія	Арені, Джермук, Діліжан, Анкеван.
Ізраїль	Ейлат, Ейн-Бокек, Ейн-Букек, Ейн-Геді, Нове-Зохар
Індонезія	о. Балі
Казахстан	о. Борове, Медео, Сариагач, Алма-Арасан
Киргизія	Чолпон-А, о. Іссик-Куль
Кіпр	Лімасол, Ларнака, Пафос, Фамагуста, Протараса

ОАЕ	Дубай, Хата, Мереджа, Абу-Дабі, Дубаї.
Таїланд	Паттайя, о. Пхукет
Туреччина	Анталья, Кемер, Белек, Аланья, Ізмір, Мармарис, Бодрум, Фетхіє, Памуккале, Кушадаси
Японія	Атами, Хаконе, Кусаку, Нікко, Бєппу
Індія	Пурі Мумбаї
Китай	Ханчжоу, Ріпалс-Бей
Малайзія	Бату, Феррінгі-Біч, острови Лнгкаві, Чератінг, Тіамін-айленд, Дамай
Філіпіни	Ель-Нідо, ані лао, бауанг, пунте-Балюарте

ТЕМА 11. Рекреаційні комплекси Австралії та Океанії

Семінар з виконанням практичних задач

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1. Види та рівень розвитку рекреаційно-туристського обслуговування в Австралії.
2. Регіональна структура приїжджаючих рекреантів. Основні рекреаційні райони та центри Австралії.
3. Спеціалізація рекреаційних комплексів Океанії.
2. *Індивідуальне тестування.*
3. *Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.*
4. *Практичні завдання.*

Завдання 1. На контурній карті позначте основні курорти Австралії та Океанії, відповідно до табл. 9.1.

Таблиця 9.1 – Основні курорти рекреаційних комплексів Австралії та Океанії

Країна	Найважливіші курорти:
Австралія	Дейлсфорд, Морі, Голден Кост, Новий Південний Уельс, Золотий Берег, Дейдрім Айленд, Кернс, Деїлсфорд, Морк, Спрінгвуд
Нова Зеландія	Роторуа, Веллінгтон
Океанія	Фіджі, Самоа, Тонга, Французська Полінезія, Соломонові о-ви, о. Таїті, Багамських о-ви, Ямайка, Барбадосі, Бермуди, Домініканська Республіка, Арубі, Фіджі, Соломонові о-ви, Гренада, Домініка, Ямайка, Мартініка

ТЕМА 12. Особливості рекреаційних комплексів в Україні

Семінар з виконанням практичних задач

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1. Стан розвитку рекреаційних комплексів України.
2. Проблеми нерівномірності рекреаційного розвитку рекреаційних районів України.
2. *Індивідуальне тестування.*
3. *Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.*
4. *Практичні завдання.*

Завдання 1. На основі тексту заповніть таблицю 10.1 щодо поділу курортів України за характером оздоровчого впливу. На контурній карті позначте по 5 курортів за кожним типом спеціалізації.

Таблиця 10.1 – Основні курорти України за характером спеціалізації

Спеціалізація курортів	Найважливіші курорти

«Найбільш численними в Україні є санаторно-курортні заклади, що спеціалізуються на лікуванні захворювань системи кровообігу.

– *Донецька область* - «Артема», «Донецьк», «Сонячний», «Шахтар» (Святогірськ); «Щурівський» (Красний Лиман). Важливими центрами є також Бердянськ «Азов», «Бердянськ», «Лазурний», «Приазов'я», Ворзель «Зоря», «Україна», Кваси «Гірська Тиса», Поляна «Поляна», Брюховичі «Львів», Великий Любін «Любін Великий», Кременна «Озерний», Верхньодніпровськ «Славутич», Щербинці тощо.

Реабілітація після перенесеного інфаркту міокарда та інсульту здійснюється у здравницях Хмельника, Верхньодніпровська, Ворзеля, Слов'янська та ін.

Приблизно така ж географія і кількість санаторно-курортних закладів, що спеціалізуються на лікуванні захворювань нервової системи.

Вони знаходяться переважно в південних областях України:

– *Одеській* «Золота Нива», «Патрія», «Сергія Лазо» (Сергіївка), «Лермонтовський», «Примор'я», «Якір» (Одеса), «М. Семашко» (Куяльник);

– *Донецькій* «Артема», «Донецьк», «Сонячний», «Шахтар» (Святогірськ), «Щурівський» (Красний Лиман), «Металург» (Маріуполь);

– *Запорізькій* - «Бердянськ», «Дельфін», «Київ», «Лазурний» (Бердянськ), «Кирилівка» (Кирилівка);

Слід відзначити також «Хмельник» (Хмельник), «Дніпровський» (Дніпродзержинськ), «Гірська Тиса» (Кваси), «Карпати» (Чинадійово), «Квітка Полонини» (Голубине), «Синяк» (Синяк), «Черче» (Черче), «Першого травня», «Труд» (Пуца-Водиця), «Озерний» (Кременна), «Немирів» (Немирів), «Гопри» (Гола Пристань) та ін. Основним центром санаторно-курортної реабілітації та соціальної адаптації дітей з органічною патологією нервової системи і захворюваннями очей є санаторій «Хаджибей».

Захворювання органів дихання нетуберкульозного характеру є лікувальним профілем таких закладів, як:

– «Буревісник», «В. Куйбишева», «Волга», «Гірник», «Комунари», «Кримська оздоровниця», «Марат», «Місхор», «Пальміро Тольятті», «Парус», «Україна», «Ясна Поляна», «Севастополь» (Велика Ялта), «Карасан», «Алушта», «Робочий куточок», «Слава», «Утьос» «Шахтар» (Святогірськ), «Квітка Полонини» (Голубине), «Синяк» (Синяк) у *Закарпатській*;

– «Золота Нива», «Патрія» (Сергіївка), «Перлина» (Одеса) в *Одеській* областях.

Серед інших - «Бердянськ», «Лазурний» (Бердянськ), «Приморський» (Приморськ, Запорізької обл.), «Сонячний» (Очаків), «Ялинка» (Курортне, Харківської обл.), «Водоспад» (Яремча), «Озерний» (Кременна).

На лікуванні туберкульозу (переважно легенів) спеціалізуються кліматичні курорти в основному лісостепової зони і Карпат. Це, зокрема, санаторно-курортні заклади Прохорівки, Качанівки, Печери, Соснівки, Білої Церкви, Косова, Ворохти, Татарова, Яремчі, Старого Криму, Пуці-Водиці, Ялти, Сергіївки та ін.

Здравниці, що спеціалізуються на лікуванні захворювань органів травлення, приурочені до джерел мінеральної води і локалізуються здебільшого у –

– *Львівській*- «Берізка», «Весна», «Дніпро», «Алмаз», «Каштан», «Кристал»), «Рубін» (Трускавець), «Дністер», «Мармуровий палац», «Перлина Прикарпаття», «Черемош», «Пролісок», «Ранок» (Моршин), «Роздол» (Роздол), «Шкло» (Шкло);

– *Закарпатській* - «Верховина» (Сойми), «Квітка Полонини» (Голубине), «Поляна» (Поляна), «Шаян» (Шаян), «Синяк» (Синяк);

– *Полтавській* - «Березовий гай», «Миргород», «Полтава», «Хорол») (Миргород) - областях. Широковідомими є санаторно-курортні заклади даного профілю в Бердянську «Бердянськ», «Лазурний»), Березівці «Березівські Мінеральні Води»), Пісочині «Рай-Оленівка»), Степан і «Горинь»), Одесі «О.М. Горького»), Феодосії «Восток»).

Розвідка та оцінка нових джерел мінеральної води відкриває перспективи заснування санаторно-курортних закладів даного профілю не лише в західних і центральних областях, а й на півдні та сході України.

Досить широкою є географія лікування захворювань опорно-рухового апарату. Це санаторії:

– «Зоряний», «Мирний», «Геліос», «Прикордонний», «Жовтень», «Гаврида», «Шевченко», «Ударник» (Євпаторія);

– «Золота Нива», «Патрія» (Сергіївка), «М. Семашко» (Куяльник), «Лермонтовський» в *Одеській* області;

– «Бердянськ», «Лазурний» (Бердянськ), «Кирилівка» (Кирилівка), «Приморський» (Приморськ) у *Запорізькій* області;

– «Донбас», «Слов'янський», «Ювілейний» (Слов'янськ), «Металург» (Маріуполь) в *Донецькій* області.

– Важливими центрами є також Хмільник, Дніпродзержинськ, Кваси, Синяк, Черче, Немирів, Затока, Гола Пристань та ін.

Захворювання сечостатевої системи - лікувальний профіль спеціалізованих санаторно-курортних закладів Євпаторії, Чинадієвого, Миргорода, Голої Пристані, Куяльника, Бердянська, Трускавця, Немирова (Вінницька обл.), Ялти та ін.

На лікуванні гінекологічних захворювань спеціалізуються санаторії та профілакторії «Геліос», «Жовтень», «Передовик» (Євпаторія), «Золота Нива», «Патрія» (Сергіївка), «Бердянськ», «Приазов'я», «Лазурний» (Бердянськ), «Донбас», «Ювілейний» (Слов'янськ), «Синяк» (Синяк), «Металург» (Маріуполь), «Кирилівка» (Кирилівка), «Любінь Великий» (Великий Любінь), «Гопри» (Гола Пристань).

Урологічні захворювання є профільними для таких санаторно-курортних закладів, як «Берізка», «Алмаз», «Весна», «Дніпро», «Каштан», «Крилат», «Рубін» (Трускавець), «Донбас», «Ювілейний» (Слов'янськ), «Бердянськ», «Лазурний» (Бердянськ), «Щурівський» (Красний Лиман), «Гірська Тиса» (Кваси), «Шаян» (Шаян), «Шкло» (Шкло) та ін.

На лікуванні захворювань шкіри спеціалізуються «Лазурний» у Бердянську, «Синяк», «Любінь Великий» та «Немирів» - у однойменних населених пунктах. Серед інших можна назвати санаторії-профілакторії «Берізка» в Сатанові та «Авангард» у Немирові Вінницької області, лікувальним профілем яких є післяопікова реабілітація».

5. Підсумковий модульний контроль.

**ЧАСТИНА 3.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ**

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

РЕКРЕАЦІЯ ТА РЕКРЕАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ГАЛУЗЬ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ

Тема 1. Теоретичні основи формування рекреаційних комплексів.

Форми контролю: тестування, понятійний диктант, фронтальне та індивідуальне опитування, дискусія, робота з картою.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

1. Становлення та основні етапи розвитку рекреації
2. Основні суспільні функції рекреаційної діяльності: медико-біологічна, соціокультурна, економічна, політична, екологічна.

Зробіть огляд періодичної літератури за темами:

1. Концепція вільного часу.
2. Правове забезпечення рекреаційної діяльності в Україні.

Розв'яжіть тестові завдання.

Поєднайте терміни та визначення:

1. Рекреація	А. здатність території забезпечувати для певного числа відпочиваючий психофізіологічний комфорт і можливість спортивно-оздоровчої діяльності без деградації природно-територіального або антропокультурного комплексу й швидкого зношування соціального устаткування
2. Рекреаційний потенціал	В. сукупність компонентів і властивостей природного середовища, які сприяють рекреаційної діяльності (характер ландшафту й кліматичні особливості, наявність мінеральних джерел, біорізноманітність, можливості для занять тими або іншими видами спорту й т.д.), але при цьому не є її матеріальною базою
3. Рекреаційні умови	С. сукупність природних, культурно-історичних і соціально-економічних передумов організації рекреаційної діяльності на певній території.
4. Рекреаційний комплекс	Д. комплексна геосистема, що поєднує в собі соціальні, техногенні й природні комплекси й має своєю метою відтворення психофізіологічних сил людини
5. Рекреаційний об'єкт	Е. частина вільного часу, що використовується для відновлення фізичних, духовних і психофізіологічних сил людини
6. Рекреаційні ресурси	Ф. сукупність безпосередніх впливів людини на природно-територіальний комплекс, насамперед на рослинний покрив (витоптування, ущільнення ґрунту, знищення фітомаси й т.п.)
7. Рекреаційна ємність	Г. процес відновлення фізичних духовних і нервово-психічних сил людини, який забезпечується системою відповідних заходів і здійснюється у вільний від роботи час на певній території
8. Рекреаційне навантаження	Н. об'єкти і явища природного й антропогенного походження, які мають сприятливі для рекреаційної діяльності якісні й кількісні параметри й виступають матеріальною основою для територіальної організації оздоровлення й лікування людей, формування й спеціалізації рекреаційних районів (центрів) і забезпечують їхню економічну ефективність
9. Рекреаційний час	І. місце з обмеженою площею, що використовується для відпочинку (лісова галявина, пам'ятка природи, пляж і т.п.)

10. Рекреаційна система	J. особлива форма територіальної організації господарства, яка формується в процесі розвитку рекреаційної та інших видів рекреаційної діяльності
-------------------------	--

Тема 2. Формування та структура рекреаційної індустрії.

Форми контролю: тестування, понятійний диктант, фронтальне та індивідуальне опитування, дискусія, робота з картою.

Завдання для самостійної роботи:

1. Сучасний стан матеріальної бази рекреаційно-туристичного обслуговування.
2. Особливості світового розміщення рекреаційних закладів та спеціалізованих комплексів.
3. Форми територіального зосередження закладів та територіальна структура рекреаційного простору.
4. Географія та класифікація комплексів відпочинку. Райони довготривалого й короткочасного відпочинку.
5. Поняття про рекреаційний парк та його різновиди.

Зробіть огляд періодичної літератури за темами:

1. Територіальна організація приміського відпочинку за кордоном і в Україні, проблеми їх функціонування.
2. Тенденції розвитку туристських комплексів у світі та Україні.
3. Законодавче забезпечення рекреаційного комплексу України.
4. Організаційно-управлінська структура та проблеми менеджменту в рекреаційному господарстві.

Розв'яжіть тестові завдання.

Оберіть правильну відповідь:

1. Рекреаційна діяльність - це:
 - а) варіанти, види та способи пізнавальних подорожей різної складності, для яких головним ресурсом, а також мотивацією є справжнє природне середовище або її окремі елементи: пейзажі, пам'ятники природи, певні види рослин або тварин, або їх поєднання;
 - б) вид поведінки людини, що допомагає розслабитися і отримати задоволення;
 - в) сукупність заходів, що забезпечують розвиток творчого потенціалу, охорони і зміцнення здоров'я, профілактики захворювань, заняття фізичною культурою, спортом та туризмом;
 - г) система заходів, пов'язаних з використанням вільного часу для оздоровчої й культурно-пізнавальної діяльності людей на спеціалізованих територіях, розташованих поза границями їхнього постійного проживання.

2. Рекреаційна діяльність – це вид господарської діяльності відповідно до:
 - а) Закону України «Про рекреаційну діяльність»;
 - б) Закону України «про господарську діяльність»;
 - в) Державного класифікатора України;
 - г) Державного реєстратора України.

3. Загальнодержавні рекреаційні ресурси – це група за:
 - а) видом;
 - б) значенням;
 - в) використанням;
 - г) площею.

4. Населення України є її:

- а) біосоціальним ресурсом;
- б) природно-антропогенним ресурсом;
- в) соціально-економічним ресурсом;
- г) культурно-історичним ресурсом.

5. За лікуванням курорти не бувають:

- а) кліматичні;
- б) бальнеологічні;
- в) грязьові;
- г) міжселитебні.

6. За географічним знаходженням курорти не бувають:

- а) рівнинними;
- б) гірськими;
- в) кліматичними;
- г) приморськими.

7. Лікувально-оздоровча місцевість - це:

- а) природна територія, що має природні умови сприятливі для лікування, реабілітації, профілактики;
- б) місцевість, що має природні лікувальні фактори і необхідні умови для їх використання з лікувально-профілактичною метою;
- в) територія, що використовується для оздоровлення людей;
- г) місце з обмеженою територією, що використовується для відпочинку, оздоровлення, реабілітації людей.

8. Рекреаційні потреби у відтворення соціально-трудоного та соціокультурного потенціалу суспільства належать до :

- а) групових потреб;
- б) соціальних потреб;
- в) економічних потреб;
- г) індивідуальних потреб.

9. Яку систему утворюють потреби людини:

- а) архаїчну(первинну);
- б) вторинну, засновану на приватній власності;
- в) комуністичну;
- г) ієрархічну.

10. Курорт – це:

- а) природна територія, що має природні умови сприятливі для лікування, реабілітації, профілактики;
- б) місцевість, що має природні лікувальні фактори і необхідні умови для їх використання з лікувально-профілактичною метою;
- в) територія, що використовується для оздоровлення людей;
- г) місце з обмеженою територією, що використовується для відпочинку, оздоровлення, реабілітації людей.

Тема 3. Рекреаційне районування світу

Форми контролю: тестування, понятійний диктант, фронтальне та індивідуальне опитування, дискусія, робота з картою.

Завдання для самостійної роботи:

1. Характерні головні ознаки рекреаційного району.
2. Поняття про рекреаційні центри, підрайони, райони, зони, їхній розмір та значущість.

Зробіть огляд періодичної літератури за темами:

1. Сучасний стан і проблем розвитку приморських рекреаційних регіонів світу.
2. Сучасний стан і проблем розвитку гірських рекреаційних регіонів світу.
3. Сучасний стан і проблем розвитку річкових рекреаційних регіонів світу.
4. Сучасний стан і проблем розвитку озерних рекреаційних регіонів світу.

Розв'яжіть тестові завдання.

Оберіть правильну відповідь:

1. Рекреаційне районування - це:
 - а) здатність території забезпечувати для певного числа відпочиваючий психофізіологічний комфорт;
 - б) розподіл території на ділянки, що відрізняються структурою ресурсів та напрямком її освоєння;
 - в) особлива форма територіальної організації господарства, яка формується в процесі розвитку рекреаційної та інших видів рекреаційної діяльності;
 - г) розподіл території на ділянки, що відрізняються структурою рекреаційних територій.
2. Кількість макрорайонів світу за О. Бейдиком:
 - а) 6;
 - б) 8;
 - в) 10;
 - г) 13.
3. Іспанія належить до :
 - а) Адріатичного мезорайону;
 - б) Піренейського мезорайону;
 - в) Середземноморського мезорайону;
 - г) Європейського мезорайону.
4. Китай належить до:
 - а) Південно-Західного мезорайону;
 - б) Азіатського мезорайону;
 - в) Південно-Східного мезорайону;
 - г) Східного мезорайону.
5. Турція входить до складу:
 - а) Середземноморського мезорайону Європи;
 - б) Середземноморського мезорайону Африки;
 - в) Середземноморського мезорайону Азії;
 - г) правильної відповіді немає.
6. Рекреаційне районування -це:
 - а) метод виявлення параметрів;
 - б) схематичне відтворення територіальної диференціації та інтеграції географічної оболонки;
 - в) діяльність спрямована на раціональне використання природних рекреаційних ресурсів;
 - г) всі відповіді правильні.
7. В системі рекреаційного районування світу Австрія - це:
 - а) макрорайон;

- б) мезорайон;
- в) підрайон;
- г) мікрорайон.

8. Іспанія належить до :

- а) Адріатичного мезорайону;
- б) Піренейського мезорайону;
- в) Середземноморського мезорайону;
- г) Європейського мезорайону.

9. Індія належить до:

- а) Південно-Західного мезорайону;
- б) Південного мезорайону;
- в) Південно-Східного мезорайону;
- г) Східного мезорайону.

10. Центральна Америка - це

- а) макрорайон;
- б) мезорайон Північної Америки;
- в) мезорайон Південної Америки;
- г) правильної відповіді немає

Тема 4. Рекреаційне районування України

Форми контролю: тестування, понятійний диктант, фронтальне та індивідуальне опитування, дискусія, робота з картою.

Завдання для самостійної роботи:

1. Характерні ознаки рекреаційного районування України.
2. Сучасний стан і проблем розвитку основних рекреаційних регіонів України: приморських, гірських, річкових, озерних, еколого-туристських.

Зробіть огляд періодичної літератури за темами:

1. Сучасний стан і проблем розвитку приморських рекреаційних регіонів с України.
2. Сучасний стан і проблем розвитку гірських рекреаційних регіонів України.
3. Сучасний стан і проблем розвитку річкових рекреаційних регіонів України.
4. Сучасний стан і проблем розвитку озерних рекреаційних регіонів України.

Розв'яжіть тестові завдання.

Оберіть правильну відповідь:

1. Таксономічні одиниці рекреаційного районування Ураїни:
 - а) макрорайон, мезорайон, підрайон, мікрорайон;
 - б) регіон, район, підрайон, вузол, центр, заклад;
 - в) макрорегіон, мезорегіон, мікро регіон, нанорегіон;
 - г) макрорайон, мезорайон, підрайон, мікрорайон.

2. В системі рекреаційного районування світу Україна - це:

- а) макрорайон;
- б) мезорайон;
- в) підрайон;
- г) мікрорайон.

3. В системі рекреаційного районування України Крим - це

- а) регіон;
- б) район;
- в) підрайон;
- г) вузол.

4. Генетичний принцип районування - це:

- а) виділення рекреаційних районів на основі спільності їх виникнення;
- б) виділення рекреаційних районів за генетичними ознаками;
- в) виділення рекреаційних районів за спільністю їх економіки;
- г) виділення рекреаційних районів за спільністю рекреаційних ресурсів.

5. Геополітичне положення - це:

- а) принцип рекреаційного районування;
- б) фактор рекреаційного районування;
- в) аспект рекреаційного районування;
- г) завдання рекреаційного районування.

6. Соціально-економічний принцип рекреаційного районування враховує:

- а) максимальне задоволення рекреаційних потреб;
- б) спільність виникнення районів;
- в) спільність з адміністративно-територіальним розподілом;
- г) нижчі таксони підкорюються вищим.

7. Рекреаційні ресурси - це:

- а) принцип рекреаційного районування;
- б) фактор рекреаційного районування;
- в) аспект рекреаційного районування;
- г) завдання рекреаційного районування.

8. Таксономічні одиниці рекреаційного районування світу:

- а) макрорайон, мезорайон, підрайон, мікрорайон;
- б) регіон, район, підрайон, вузол, центр, заклад;
- в) макрорегіон, мезорегіон, мікро регіон, нанорегіон;
- г) макрорайон, мезорайон, підрайон, мікрорайон.

9. В системі рекреаційного районування України Карпати- це

- а) регіон;
- б) район;
- в) підрайон;
- г) вузол.

10. Кількість рекреаційних регіонів України:

- а) 3;
- б) 4;
- в) 10;
- г) 13.

Тема 5. Рекреаційне природокористування та охорона природи у рекреаційних комплексах

Форми контролю: тестування, понятійний диктант, фронтальне та індивідуальне опитування, дискусія, робота з картою.

Завдання для самостійної роботи:

1. Екологічна ситуація і рекреаційне природокористування у великих рекреаційних регіонах
2. Правові аспекти рекреаційного природокористування.
3. Визначення економічного збитку від непрямого використання рекреаційних ресурсів та завдання їм шкоди іншими господарського комплексу.

Зробіть огляд періодичної літератури за темами:

1. Стан та перспективи розвитку сталого туризму.
2. Проблеми мисливського туризму.
3. Досвід провідних країн світу в розвитку екологічного туризму.

Розв'яжіть тестові завдання.

Оберіть правильну відповідь:

1. Категорія ПТОО «національний парк» - це категорія яка існує:

- а) в світі;
- б) в Україні;
- в) в світі і в Україні;
- г) всі відповіді правильні.

2. Рекреаційна діяльність і стан навколишнього середовища:

- а) залежать один від одного;
- б) не пов'язані ;
- в) рекреаційна діяльність приносить навколишньому середовищу тільки шкоду;
- г) рекреаційна діяльність приносить навколишньому середовищу тільки користь;.

3. Рекреаційна діяльність заборонена:

- а) в національних природних парках;
- б) в природних заповідниках;
- в) в державних заказниках;
- г) всі відповіді правильні.

4. Перший в світі національний парк створено в:

- а) Україні;
- б) США;
- в) Великобританії;
- г) Дубаї.

5. Рекреаційне природокористування повинно розглядатися в:

- а) контексті регіональної господарчої діяльності;
- б) контексті державної господарчої діяльності;
- в) контексті світової господарчої діяльності;
- г) контексті місцевої господарчої діяльності.

6. Плата за користування послугами об'єктів ПЗФ України передбачена відповідно до:

- а) Закону України «Про туризм»;
- б) Закону України «Про природно заповідний фонд»;
- в) Закону України «Про підприємництво»;
- г) Постанови Кабінету Міністрів України.

7. Рекреаційна діяльність :

- а) приносить тільки шкоду навколишньому середовищу;

- б) приносить навколишньому середовищу тільки користь;
- в) приносить навколишньому середовищу як користь так и шкоду;
- г) правильної відповіді немає.

8. Категорія ПТОО, що найбільш оптимально задовольняє рекреаційні потреби:

- а) природний заповідник;
- б) біосферний заповідник;
- в) національний природний парк;
- г) національний ландшафтний парк.

9. Поділ території на зони з різним ступенем охорони є ознакою:

- а) національного природного парку;
- б) природного заповідника;
- в) державного заказника;
- г) державного ботанічного саду.

10. Об'єкти ПЗФ України можуть одержувати плату від рекреантів за:

- а) надання спортивного обладнання;
- б) проживання;
- в) організації конференцій;
- г) всі відповіді правильні.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ РЕКРЕАЦІЙНИХ КОМПЛЕКСІВ

Тема 6. Особливості рекреаційних комплексів Європи

Форми контролю: тестування, понятійний диктант, фронтальне та індивідуальне опитування, дискусія, робота з картою.

Завдання для самостійної роботи:

1. Особливості рекреаційних комплексів Європи. Їх значення та частка у міжнародних рекреаційних потоках і валютних прибутках від розвитку рекреаційно-туристичного господарства.
2. Основні етапи рекреаційного освоєння узбережжя, динаміка розвитку та спеціалізація країн.

Зробіть огляд періодичної літератури за темами:

1. Характеристика основних рекреаційних районів Греції.
2. Характеристика основних рекреаційних районів Іспанії.
3. Характеристика основних рекреаційних районів Франції.
4. Характеристика основних рекреаційних районів Хорватії.
5. Характеристика основних рекреаційних районів Німеччини.
6. Характеристика основних рекреаційних районів Словенії.

Розв'яжіть тестові завдання.

Оберіть правильну відповідь:

1. Європа є провідним рекреаційним регіоном тому що:
 - а) має вигідне природно-географічне положення;
 - б) має давню історію розвитку рекреації;
 - в) має високий рівень економічного розвитку;
 - г) всі відповіді правильні.

2. Рекреаційний регіон, що включає Фінляндію, Швецію, Норвегію називається
- а) Скандинавським;
 - б) Північно Європейським;
 - в) Західно-Європейським;
 - г) правильною відповіді немає.
3. Гірський масив, розташований на Півночі Європи:
- а) Судети;
 - б) Хібіни;
 - в) Vogези;
 - г) Ардени.
4. Найвідоміший гірськокліматичний курорт Австрії:
- а) Заальбах;
 - б) Баден;
 - в) Відень;
 - г) Зальцбург.
5. Країна, що має приморські курорти зразу на трьох морях:
- а) Франція;
 - б) Іспанія;
 - в) Італія;
 - г) Великобританія.
6. Приморський курорт Іспанії, що належить до Середземноморського регіону:
- а) Канарські острови;
 - б) Балеарські острови;
 - в) острів Мадейра;
 - г) острів Корсика.
7. Країна, приморські курорти якої зосереджено в основному на островах:
- а) Франція;
 - б) Італія;
 - в) Греція;
 - г) Норвегія.
8. Лазуровий берег Франції – це:
- а) узбережжя Біскайської затоки;
 - б) узбережжя Середземного моря;
 - в) узбережжя проливу Ла-Манш;
 - г) узбережжя Па-де-Кале.
9. Найвідоміший бальнеологічний курорт Чехії:
- а) Баден-Баден;
 - б) Карлови-Вари;
 - в) Івонич-Здруй;
 - г) Абано-Терме.
10. Найвідоміший бальнеологічний курорт Франції:
- а) Санки-Моріц;
 - б) Куршевель ;
 - в) Марсель;
 - г) Віши.

Тема 7. Характеристика основних рекреаційних районів Європейського макрорайону

Форми контролю: тестування, понятійний диктант, фронтальне та індивідуальне опитування, дискусія, робота з картою.

Завдання для самостійної роботи:

1. Спільні та відмінні риси рекреаційних районів Європейського макрорайону.
2. Особливості спеціалізації курортів країн Європи.

Зробіть огляд періодичної літератури за темами:

1. Характеристика основних рекреаційних районів Греції.
2. Характеристика основних рекреаційних районів Іспанії.
3. Характеристика основних рекреаційних районів Франції.
4. Характеристика основних рекреаційних районів Хорватії.
5. Характеристика основних рекреаційних районів Німеччини.
6. Характеристика основних рекреаційних районів Словенії.

Розв'яжіть тестові завдання.

Оберіть правильну відповідь:

1. Найвідоміший бальнеологічний курорт Угорщини:

- а) Бухарест;
- б) Будапешт;
- в) Белград;
- г) Баден.

2. Найвідоміший гірськокліматичний курорт Польщі:

- а) Закопане;
- б) Пампорово;
- в) Варшава;
- г) Івонич-Здруй.

3. Найвідоміший гірськокліматичний курорт Швейцарії:

- а) Домбай;
- б) Давос;
- в) Дубровнік;
- г) Баден.

4. Найвідоміший бальнеологічний курорт Бельгії:

- а) Спа;
- б) Сіная;
- в) Санки-Моріц;
- г) Синджорз-Беї.

5. Найвідоміший приморський курорт Хорватії:

- а) Дубровнік;
- б) Рогашка;
- в) Закопане;
- г) Охрид.

6. Срібний берег Франції - це:

- а) узбережжя Біскайської затоки;
- б) узбережжя Середземного моря;

- в) узбережжя проливу Ла-Манш;
- г) узбережжя Па-де-Кале.

7. Найвідоміший бальнеологічний курорт Німеччини:

- а) Баден;
- б) Баден-Баден;
- в) Карлови-Вари;
- г) Шварцвальд.

8. Найвідоміший бальнеологічний курорт Італії:

- а) Баден-Баден;
- б) Карлови-Вари;
- в) Івонич-Здруй;
- г) Абано-Терме.

9. Найвідоміший бальнеологічний курорт Румунії:

- а) Сочі;
- б) Сіная;
- в) Санкт-Моріц;
- г) Сопот.

10. Найвідоміший гірськокліматичний курорт Франції:

- а) Давос;
- б) Куршевель;
- в) Домбай;
- г) Інсбрук.

Тема 8. Рекреаційні комплекси країн Америки

Форми контролю: тестування, понятійний диктант, фронтальне та індивідуальне опитування, дискусія, робота з картою.

Завдання для самостійної роботи:

1. Проблеми рекреаційного освоєння Карибського регіону.
2. Рекреація і туризм Центральноамериканського регіону.
3. Можливості розвитку рекреаційних комплексів країн Америки.

Зробіть огляд періодичної літератури за темами:

1. Характеристика основних рекреаційних районів Бразилії.
2. Характеристика основних рекреаційних районів Аргентини.
3. Характеристика основних рекреаційних районів Куби.

Розв'яжіть тестові завдання.

Оберіть правильну відповідь

1. Високий економічний розвиток є фактором розвитку рекреації в:
 - а) Африці;
 - б) Північній Америці;
 - в) Південній Америці;
 - г) Центральній Америці.

2. До бальнеологічних курортів США належить:

- а) Майамі-Біч
- б) Акапулько;
- в) Палм -Спрингс ;
- г) Санта-Фе.

3. До приморських курортів Південної Америки належать:

- а) Майамі- Біч;
- б) Мар-дель-Плата;
- в) Акапулько;
- г) Атлантик-Сіті.

4. Найбільша за площею басейна річка знаходиться в:

- а) Африці;
- б) Північній Америці;
- в) Південній Америці;
- г) Центральній Америці.

5. На відміну від Південної Америки Центральна Америка приваблює рекреантів:

- а) різноманітністю природних умов і ресурсів;
- б) добре розвинутою інфраструктурою;
- в) високим економічним розвитком;
- г) високим сервісом.

6. Розвинута інфраструктура є фактором розвитку рекреації в:

- а) Африці;
- б) Північній Америці;
- в) Південній Америці;
- г) Центральній Америці.

7. До гірськокліматичних курортів США належить:

- а) Майамі-Біч
- б) Акапулько;
- в) Палм -Спрингс ;
- г) Санта-Фе.

8. Найдовший в світі пляж знаходиться в:

- а) Африці;
- б) Північній Америці;
- в) Південній Америці;
- г) Центральній Америці.

9. Найдовша в світі річка знаходиться в:

- а) Африці;
- б) Північній Америці;
- в) Південній Америці;
- г) Центральній Америці.

10. До факторів розвитку рекреації в Центральній Америці належить:

- а) високий економічний розвиток;
- б) давня історія;
- в) теплий клімат;
- г) близькість до США.

Тема 9. Розвиток рекреаційних комплексів країн Африки

Форми контролю: тестування, понятійний диктант, фронтальне та індивідуальне опитування, дискусія, робота з картою.

Завдання для самостійної роботи:

1. Проблеми рекреаційного освоєння Північної Африки.
2. Рекреація і туризм у Внутрішній Африці.
3. Можливості розвитку рекреаційних комплексів країн Острівного мезорайону.

Зробіть огляд періодичної літератури за темами:

1. Характеристика основних рекреаційних районів Єгипту.
2. Характеристика основних рекреаційних районів ПАР.
3. Характеристика рекреації Мадагаскару.

Розв'яжіть тестові завдання.

Оберіть правильну відповідь:

1. Близькість до районів мешкання рекреантів – фактор, що сприяє розвитку рекреації в:
 - а) Африці;
 - б) Північній Америці;
 - в) Південній Америці;
 - г) всі відповіді правильні.

2. Серед мезорайонів Африки найрозвинутіші рекреаційні комплекси є в:
 - а) Північній Африці;
 - б) Внутрішній Африці;
 - в) Західній Африці;
 - г) Острівній Африці.

3. Культурна спадщина метрополій приваблює рекреантів до :
 - а) Внутрішнього мезорайону Африки;
 - б) Західного мезорайону Африки;
 - в) Східного мезорайону Африки;
 - г) Острівного мезорайону Африки.

4. До кліматичних курортів Африки належить:
 - а) Асуан;
 - б) Акапулько;
 - в) Копакабана
 - г) Санта-Фе.

5. Гірськокліматичні курорти Африки зосереджено в:
 - а) Аппалачах;
 - б) Альпах;
 - в) Атлаських горах;
 - г) таких курортів в Африці немає.

6. До несприятливих для розвитку рекреації в Африці належать:
- а) політична нестабільність;
 - б) економічна відсталість;
 - в) небезпечні хвороби;
 - г) всі відповіді правильні.
7. Рекреаційні комплекси майже відсутні в:
- а) Північній Африці;
 - б) Внутрішній Африці;
 - в) Західній Африці;
 - г) Острівній Африці.
8. Прекрасні пляжі приваблюють рекреантів до:
- а) Внутрішнього мезорайону Африки;
 - б) Західного мезорайону Африки;
 - в) Східного мезорайону Африки;
 - г) Острівного мезорайону Африки.
9. До бальнеологічних курортів Африки належить:
- а) Асуан;
 - б) Бад;
 - в) Вармбад;
 - г) Карлсбад.
10. Курорт Хургада належить до:
- а) кліматичних;
 - б) приморських;
 - в) бальнеологічних;
 - г) правильної відповіді немає.

Тема 10. Рекреаційні комплекси країн Азії

Форми контролю: тестування, понятійний диктант, фронтальне та індивідуальне опитування, дискусія, робота з картою.

Завдання для самостійної роботи:

1. Умови і фактори формування рекреаційних комплексів Азії.
2. Аналіз ресурсно-рекреаційного потенціалу Азії.

Зробіть огляд періодичної літератури за темами:

1. Характеристика основних рекреаційних районів Індії.
2. Характеристика основних рекреаційних районів Японії.
3. Характеристика основних рекреаційних районів Китаю.
4. Характеристика основних рекреаційних районів Таїланду.

Розв'яжіть тестові завдання.

Оберіть правильну відповідь

1. Фактором розвитку рекреаційних комплексів Азії є:
 - а) сусідство з великим рекреаційним ринком;
 - б) надзвичайно велика кількість населення;
 - в) надзвичайно різноманітні і багаті рекреаційні ресурси;
 - г) центри багатьох релігій світу;

д) всі відповіді правильні.

2. Найбільша річка Азії:

- а) Амур;
- б) Лена;
- в) Ганг;
- г) Ніл;
- д) Янцзи.

3. Фактором, що гальмує розвиток рекреаційних комплексів Азії не є:

- а) низький розвиток економічного розвитку;
- б) нерозвинута інфраструктура;
- в) віддаленість від рекреаційних ринків;
- г) нестабільність політичної ситуації;
- д) непридатність значних територій через складні природні умови.

4. Мезорайон Азії, який виділяється експертами ЮНВТО як окремий макрорайон:

- а) Південно-Західний;
- б) Південний;
- в) Південно-Східний;
- г) Центральна та Східна Азія;
- д) Середня Азія.

5. Найвища точка світу знаходиться в :

- а) Південно-Західному мезорайоні;
- б) Південному;
- в) Південно-Східному;
- г) Центральній та Східній Азії;
- д) Середній Азії.

6. Найбільш динамічно розвивається:

- а) Південно-Західний мезорайон;
- б) Південний;
- в) Південно-Східний;
- г) Центральна та Східна Азія;
- д) Середня Азія.

7. Тибет – загадковий і малодосліджений район знаходиться в :

- а) Південно-Західному мезорайоні;
- б) Південному;
- в) Південно-Східному;
- г) Центральній та Східній Азії;
- д) Середній Азії.

8. Специфічним різновидом курортів Азії є:

- а) приморські курорти;
- б) кумисолікувальні;
- в) гірськокліматичні;
- г) бальнеологічні;
- д) розважальні.

9. Гагра, Сухумі, Батумі – приморські курорти:

- а) Південно-Західного мезорайону;
- б) Південного;

- в) Південно-Східного;
- г) Закавказзя;
- д) Середньої Азії.

10. Мезорайон Азії, який складають виключно країни СНД:

- а) Закавказзя;
- б) Південна Азія;
- в) Південно-Східна;
- г) Центральна та Східна Азія;
- д) Середня Азія.

Тема 11. Рекреаційні комплекси Австралії та Океанії.

Форми контролю: тестування, понятійний диктант, фронтальне та індивідуальне опитування, дискусія, робота з картою.

Завдання для самостійної роботи:

1. Види та рівень розвитку рекреаційно-туристського обслуговування в Австралії.
2. Регіональна структура приїжджаючих рекреантів і туристів. Основні рекреаційні райони та центри Австралії.
3. Спеціалізація рекреаційних комплексів Океанії.

Зробіть огляд періодичної літератури за темами:

1. Характеристика основних рекреаційних районів Австралії.
2. Характеристика основних рекреаційних районів Нової Зеландії.
3. Характеристика основних видів рекреації в Домініканській Республіці.
4. Характеристика основних видів рекреації на Бермудах.

Розв'яжіть тестові завдання.

Оберіть правильну відповідь:

1. Макрорайон Австралії та Океанії складається з двох мезорайонів:
 - а) Австралія і Нова Зеландія та Океанія;
 - б) Австралія і Полінезія;
 - в) Австралія і Океанія;
 - г) Нова Зеландія та Океанія.

2. Який з факторів не є фактором розвитку рекреаційних комплексів Австралії та Океанії:
 - а) унікальні природні ресурси;
 - б) життя аборигенів, яких залишилося не більше 300 тисяч;
 - в) близькість до районів мешкання рекреантів;
 - г) культурно-історична спадщина міст.

3. Найбільш розвинутими є рекреаційні комплекси:
 - а) Південно-Східної Австралії;
 - б) Східної Австралії;
 - в) Центральної і Західної Австралії;
 - г) Північної Австралії

4. Географічно Океанія поділяється на:
 - а) три частини;
 - б) п'ять частин;
 - в) сім частин;

г) вісім частин.

5. Головний курорт Австралії:

- а) Золоте узбережжя;
- б) Рожеве узбережжя;
- в) Лазурне узбережжя;
- г) всі відповіді вірні

6. До складу Океанії входять близько:

- а) 7 тис. дрібних островів;
- б) 10 тис. дрібних островів;
- в) 8 тис. дрібних островів;
- г) правильна відповідь відсутня.

7. Гавайські острови входять до:

- а) Полінезії;
- б) Меланезії;
- в) Мікронезія;
- г) Нова Зеландія.

8. Маршалові острови входять до:

- а) Полінезії;
- б) Меланезії;
- в) Мікронезія;
- г) Нова Зеландія.

9. Найбільш популярною рекреаційною зоною є:

- а) Австралія;
- б) Меланезія;
- в) Мікронезія;
- г) Нова Зеландія.

10. Найпопулярніші гірські курорти:

- а) Австралійських Альпах;
- б) г. Джаз, о. Нова Гвінея;
- в) г. Кука., Нова Зеландія;
- г) г. Косцюшко, Австралія.

Тема 10. Особливості формування та функціонування рекреаційних комплексів в Україні.

Форми контролю: тестування, понятійний диктант, фронтальне та індивідуальне опитування, дискусія, робота з картою.

Завдання для самостійної роботи:

1. Історія рекреаційного районування України.
2. Історія розвитку курортної справи в Україні.

Зробіть огляд періодичної літератури за темами:

1. Стан розвитку рекреаційних комплексів Донецького рекреаційного району України.
2. Стан розвитку рекреаційних комплексів Столичного рекреаційного району України.
3. Стан розвитку рекреаційних комплексів Центрального рекреаційного району України.

4. Стан розвитку рекреаційних комплексів Карпатського рекреаційного району України.
5. Стан розвитку рекреаційних комплексів Придніпровського рекреаційного району України.
6. Стан розвитку рекреаційних комплексів Причорноморського рекреаційного району України.
7. Стан розвитку рекреаційних комплексів Подільського рекреаційного району України.
8. Стан розвитку рекреаційних комплексів Північно-Східного рекреаційного району України.
9. Стан розвитку рекреаційних комплексів Північно-Західного рекреаційного району України.

Розв'яжіть тестові завдання.

Оберіть правильну відповідь

1. Найбільшу кількість санаторіїв, що спеціалізуються на лікуванні системи кровообігу зосереджено в:
 - а) Закарпатській області;
 - б) Одеській області;
 - в) Донецькій області;
 - г) Запорізькій області.

2. Переважна більшість санаторіїв, що спеціалізуються на лікуванні нервової системи зосереджено на:
 - а) півдні України;
 - б) півночі України;
 - в) заході України;
 - г) центрі України

3. Санаторії, що спеціалізуються на лікуванні органів травлення, розташовуються переважно на :
 - а) бальнеологічних курортах;
 - б) кліматичних курортах;
 - в) кумисолікувальних курортах;
 - г) гірських курортах.:

4. Переважна більшість лікувальних закладів, що спеціалізуються на лікуванні травної системи зосереджено в:
 - а) Донецькій області;
 - б) Львівській області;
 - в) Київській області;
 - г) Львівській області.

5. Більше за все проблем притаманно:
 - а) Карпатському рекреаційному району;
 - б) Столичному рекреаційному району.
 - в) Причорноморському рекреаційному району;
 - г) Донецькому рекреаційному району;

6. Найбільші в Україні запаси мінеральних вод зосереджено в:
 - а) Столичному рекреаційному районі.
 - б) Карпатському рекреаційному районі;
 - в) Причорноморському рекреаційному районі;
 - г) Донецькому рекреаційному районі;

7. Курортно-рекреаційний кластер - це:

а) місцевість, яка має природні лікувальні фактори і необхідні умови для їхнього використання з лікувально-профілактичною метою;

б) територія з природними факторами, сприятливими для зміцнення здоров'я, лікування та профілактики захворювань;

в) природна територія, що має мінеральні та термальні води, лікувальні грязі, озокерит, кліматичні та інші природні умови, сприятливі для лікування, медичної реабілітації та профілактики захворювань;

г) сконцентрована за географічною ознакою група взаємопов'язаних виробників рекреаційних послуг, спеціалізованих фірм, неприбуткових організацій.

8. Найменша кількість санаторно-курортних закладів знаходиться на території:

а) Донецької області;

б) Херсонської області;

в) Полтавської області;

г) Кіровоградської області.

9. Санаторіїв, що спеціалізуються на лікуванні гінекологічних хвороб більше за все в :

а) Залізному Порту;

б) Східниці;

в) Бердянську;

г) Трускавці.

10. Переважна більшість санаторіїв, що спеціалізуються на лікуванні нервової системи зосереджено на:

а) півдні України;

б) півночі України;

в) заході України;

г) центрі України.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

Основна література

1. Законодавство України про туризм і готельну справу: збірник офіційних текстів законів станом на 2 вересня 2012 року / Україна. Закони. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 242 с.
2. Бейдик О.О. Рекреаційні ресурси України: навчальний посібник / О. О. Бейдик. - 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Альтерпрес, 2011. – 462 с.
3. Дмитрук Ю.В., Щур Ю.В. Спортивно-оздоровчий туризм: навчальний посібник / Ю. В. Дмитрук, Ю. В. Щур. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К.: Альтерпрес, 2008. – 280 с.
4. Масляк П.О. Рекреаційна географія: навчальний посібник / П. О. Масляк. – К.: Знання, 2008. – 343 с.
5. Покоłodна М. М. Конспект лекцій з дисципліни «Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турсресурси України)» / М. М. Покоłodна, І. Л. Полчанінова. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 174 с.
6. Скрипник Н.Я. Рекреаційна географія: навчальний посібник / Н. Я. Скрипник, А. М. Сердюк. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 296 с.

Додаткова література

7. Алієна-Барановська В.М. Міжнародний туризм: навчальний посібник-довідник / В. М. Алієна-Барановська, І. І. Дахно. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 344 с.
8. Географічні аспекти розвитку туризму (на прикладі України та Польщі): монографія / В. Г. Явкін [та інші]. – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2010. – 344 с.
9. Кифяк В.Ф. Організація туризму: Навчальний посібник / В.Ф. Кифяк; В. Ф. Кияк. – Чернівці: Книги – XXI, 2008. – 344 с.
10. Конкурентоспособность туристского комплекса Республики Беларусь: Монография / Е. Г. Киреенко, Д. Г. Решетников, А. И. Тарасенок и др. ; под общ. ред. Е. Г. Киреенко, Д. Г. Решетникова. – Минск: БГПУ, 2010. – 280 с.
11. Лукьянова Л.Л. Рекреационные комплексы: Учебное пособие / Под общ. ред В.К. Федорченко; Л.Л. Лукьянова, В.И. Цыбух. – К.: Вища школа, 2004. – 346 с.
12. Мальська М.П. Міжнародний туризм і сфера послуг: підручник / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк, Н. М. Ганич. – К.: Знання, 2008. – 661 с.
13. Міжнародний туризм: навчальний посібник / Т. В. Божидаркін [та ін.]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 312 с.
14. Румянцев А.П. Світовий ринок послуг: Навчальний посібник / А. П. Румянцев, Ю.О. Коваленко. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 456 с.
15. Туристичне країнознавство: країни лідери туризму: Навчальний посібник / За заг. ред О.О. Любіцевої. – К.: Альтернатива, 2008. – 436 с.
16. Федорченко В.К. Туристський словник-довідник: Навчальний посібник / В.К. Федорченко, І.М. Мініч. – К.: Дніпро, 2000. – 160 с.
17. Хлоп'як С.В. Міжнародний туризм: опорний конспект лекцій: навчально-методичне видання / С. В. Хлоп'як. – К.: КНТЕУ, 2012. – 65 с.
18. Холловей Дж. К. Туристический бизнес/ Дж. К. Холловей, Н. Тейлор ; пер. с 7-го англ. изд. Т. А. Черной, А. А. Кожевениковой. – К.: Знання, 2007. – 798 с.
19. Чорненька Н. Організація туристичної індустрії: навчальний посібник / Н. Чорненька. – К.: Атіка, 2009. – 392 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Державного агенство України з туризму та курортів [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.tourism.gov.ua>.
2. Сайт «Все курорты» [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.all-kurort.ru>.
3. Сайт «Отдых и лечение на курортах SPA» [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.spalist.ru>.
4. Стратегія сталого розвитку туризму і курортів в Україні [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://www.vincult.org.ua/p2_1.php.
5. Туристичний портал [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.turistoff.net>.
6. World Tourism Organization [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.world-tourism.org>.
7. World Travel & Tourism Council [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.wttc.org/eng/Home/>.
8. Закон України «Про курорти» від 05.10.2000 № 2026-III [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2026-14>.
9. Закон України «Про Туризм» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/324/95>.
10. Спілка сприяння розвитку сільському зеленому туризму [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.greentour.com.ua>.
11. Статистические материалы ЮНВТО — http://www.unwto.org/facts/eng/pdf/historical/ITA_1950_2005.pdf, <http://www.unwto.org/facts/eng/ITA&TR.htm>
<http://mkt.unwto.org/en/barometer>.

Навчальне видання

Снігур Катерина Володимирівна

Кафедра міжнародної економіки та туризму

РЕКРЕАЦІЙНІ КОМПЛЕКСИ СВІТУ

Методичні рекомендації для вивчення дисципліни